

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2

з дисципліни «Методи оптимізації та планування експерименту» на
тему

«ПРОВЕДЕННЯ ДВОФАКТОРНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЛІНІЙНОГО РІВНЯННЯ РЕГРЕСІЇ»

ВИКОНАВ:
студент II курсу ФІОТ
групи ІО-93
Корякін Єгор
Варіант: 315

ПЕРЕВІРИВ:
Регіда П. Г.

Київ – 2020

Лістинг програми

```
import itertools
import numpy as np
from random import *
import math
from functools import *

y_max = (30 - 15)*10          # 210
y_min = (20 - 15)*10          # 110

x_table = [[-1,-1],
            [-1,+1],
            [+1,-1]]

p = 0.99

x1_min = 10
x1_max = 50
x2_min = 25
x2_max = 65

naturalized_x_table = [[x1_min, x2_min],
                        [x1_min, x2_max],
                        [x1_max, x2_min]]

def roma_crit(y1: np.array, y2: np.array, y3: np.array):
    def sigma_theta(m):
        return math.sqrt(abs(2*(2*m-2)/(m*(m-4))))

    def f_uv(y_u: np.array, y_v: np.array):
        dev_u = np.var(y_u)
        dev_v = np.var(y_v)
        return dev_u/dev_v if dev_u > dev_v else dev_v/dev_u

    def theta_uv(m: int, fuv: float):
        return (m-2)/m * fuv

    def r_uv(s_t: float, s_uv: float):
        return abs(s_uv - 1)/s_t

    def check_criteria(R, m):
        romanovsky_criteria_table = [[None, 2, 6, 8, 10, 12, 15, 20],
                                       [0.99, 1.72, 2.16, 2.43, 2.62, 2.75, 2.90,
3.08],
                                       [0.98, 1.72, 2.13, 2.37, 2.54, 2.66, 2.80,
2.96],
                                       [0.95, 1.71, 2.10, 2.27, 2.41, 2.52, 2.64,
2.78],
                                       [0.90, 1.69, 2.00, 2.17, 2.29, 2.39, 2.49,
2.62]]
        column = romanovsky_criteria_table[0].index(sorted(filter(lambda el: el >= m,
romanovsky_criteria_table[0][1:]))[0])

        trusted_probability_row = 1

        return R < romanovsky_criteria_table[trusted_probability_row][column]
```

```

global m
sTheta = sigma_theta(m)
accordance = True
for combination in itertools.combinations((y1,y2,y3), 2):
    fUV = f_uv(combination[0], combination[1])
    sUV = theta_uv(m, fUV)
    R = r_uv(sTheta,sUV)
    accordance *= check_criteria(R,m)
return accordance

def experiment():
    global m
    return np.array([[randint(y_min, y_max) for _ in range(m)] for _ in range(3)])

def normalized_regression_coeffs():
    def m_i(arr: np.array):
        return np.average(arr)

    def a_i(arr: np.array):
        return sum(arr**2)/len(arr)

    def a_jj(arr1: np.array, arr2: np.array):
        return reduce(lambda res, el: res+el[0]*el[1], list(zip(arr1,arr2)),
0)/len(arr1)

    global x_table
    global y_table
    y_vals = np.array([np.average(i) for i in y_table])
    x1_vals = np.array([i[0] for i in x_table])
    x2_vals = np.array([i[1] for i in x_table])
    m_x1 = m_i(x1_vals)
    m_x2 = m_i(x2_vals)
    m_y = m_i(y_vals)
    a1 = a_i(x1_vals)
    a2 = a_jj(x1_vals, x2_vals)
    a3 = a_i(x2_vals)
    a11 = a_jj(x1_vals, y_vals)
    a22 = a_jj(x2_vals, y_vals)
    coeffs_matrix = [[1, m_x1, m_x2],
[m_x1, a1, a2],
[m_x2, a2, a3]]
    vals_matrix = [m_y, a11, a22]
    b_coeffs = list(map(lambda num: round(num, 2), np.linalg.solve(coeffs_matrix,
vals_matrix)))
    return b_coeffs

def assert_normalized_regression():
    global b_coeffs
    global x_table
    global y_table
    y_average_experim_vals = np.array([np.average(i) for i in y_table])
    print("\nПеревірка правильності знаходження коефіцієнтів рівняння регресії: ")
    print("Середні експериментальні значення у для кожного рядка матриці планування:
" +
        ", ".join(map(str, y_average_experim_vals)))
    y_theoretical = [b_coeffs[0] + x_table[i][0]*b_coeffs[1] +
x_table[i][1]*b_coeffs[2] for i in range(len(x_table))]
    print("Теоретичні значення у для кожного рядка матриці планування: ".ljust(74) +

```

```

", ".join(map(str, y_theoretical)))
for i in range(len(x_table)):
    try:
        assert round(y_theoretical[i], 2) == round(y_average_experim_vals[i], 2)
    except:
        print("Неправильні результати пошуку коефіцієнтів рівняння регресії")
        return
print("Правильні результати пошуку коефіцієнтів рівняння регресії")

def naturalized_regression(b_coeffs: list):
    v = globals()
    global x1_max
    global x1_min
    global x2_max
    global x2_min
    x1 = abs(x1_max-x1_min)/2
    x2 = abs(x2_max-x2_min)/2
    x10 = (x1_max+x1_min)/2
    x20 = (x2_max+x2_min)/2
    a0 = b_coeffs[0]-b_coeffs[1]*x10/x1 - b_coeffs[2]*x20/x2
    a1 = b_coeffs[1]/x1
    a2 = b_coeffs[2]/x2
    return [a0, a1, a2]

def assert_naturalized_regression():
    global y_table
    global naturalized_x_table
    global a_coeffs
    y_average_experim_vals = np.array([np.average(i) for i in y_table])
    print("\nПеревірка натуралізації коефіцієнтів рівняння регресії:")
    print("Середні експериментальні значення у для кожного рядка матриці планування:
" +
        ", ".join(map(str, y_average_experim_vals)))
    y_theoretical = [a_coeffs[0] + naturalized_x_table[i][0]*a_coeffs[1]+
naturalized_x_table[i][1]*a_coeffs[2] for i in range(len(naturalized_x_table))]
    print("Теоретичні значення у для кожного рядка матриці планування: ".ljust(74) +
", ".join(
        map(str, y_theoretical)))
    for i in range(len(naturalized_x_table)):
        try:
            assert round(y_theoretical[i], 2) == round(y_average_experim_vals[i], 2)
        except:
            print("Неправильні результати натуралізації")
            return
    print("Правильні результати натуралізації")

m = 5
y_table = experiment()

while not roma_crit(*y_table):
    m += 1
    y_table = experiment()

labels_table = ["x1", "x2"] + ["y{}".format(i+1) for i in range(m)]
rows_table = [naturalized_x_table[i] + list(y_table[i]) for i in range(3)]
rows_normalized_table = [x_table[i] + list(y_table[i]) for i in range(3)]

```

```
print("Матриця планування:")
print((" "*4).join(labels_table))
print("\n".join([" ".join(map(lambda j: "{:<+5}".format(j), rows_table[i])) for i in
range(len(rows_table))]))
print("\t")

print("Нормована матриця планування:")
print((" "*4).join(labels_table))
print("\n".join([" ".join(map(lambda j: "{:<+5}".format(j),
rows_normalized_table[i])) for i in range(len(rows_normalized_table))]))
print("\t")

b_coeffs = normalized_regression_coeffs()
print("Рівняння регресії для нормованих факторів:  $y = \{0\} \{1:+\}x_1$ 
 $\{2:+\}x_2$ ".format(*b_coeffs))
assert_normalized_regression()
a_coeffs = naturalized_regression(b_coeffs)
print("\nРівняння регресії для натуралізованих факторів:  $y = \{0\} \{1:+\}x_1$ 
 $\{2:+\}x_2$ ".format(*a_coeffs))
assert_naturalized_regression()
```

Результати виконання програми:

Матриця планування:

x1	x2	y1	y2	y3	y4	y5
+10	+25	+110	+95	+119	+135	+53
+10	+65	+107	+109	+51	+81	+104
+50	+25	+144	+116	+60	+102	+138

Нормована матриця планування:

x1	x2	y1	y2	y3	y4	y5
-1	-1	+110	+95	+119	+135	+53
-1	+1	+107	+109	+51	+81	+104
+1	-1	+144	+116	+60	+102	+138

Рівняння регресії для нормованих факторів: $y = 101.2 + 4.8 \cdot x_1 - 6.0 \cdot x_2$

Перевірка правильності знаходження коефіцієнтів рівняння регресії:

Середні експериментальні значення у для кожного рядка матриці планування: 102.4, 90.4, 112.0

Теоретичні значення у для кожного рядка матриці планування: 102.4, 90.4, 112.0

Правильні результати пошуку коефіцієнтів рівняння регресії

Рівняння регресії для натуралізованих факторів: $y = 107.5 + 0.24 \cdot x_1 - 0.3 \cdot x_2$

Перевірка натуралізації коефіцієнтів рівняння регресії:

Середні експериментальні значення у для кожного рядка матриці планування: 102.4, 90.4, 112.0

Теоретичні значення у для кожного рядка матриці планування: 102.4, 90.4, 112.0

Правильні результати натуралізації